

Pædagogiske vinkler på læringsmiljøet i nyt dagtilbud

Overordnede temaer

Ifølge dagtilbudsloven skal vi som professionelt pædagogisk personale understøtte børnene indenfor 6 områder:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Arbejdet med disse fokusområder kræver forskellige rum og rammer, da nogle aktiviteter kræver ro og fordybelse samt små børnegrupper - imens andre kræver store armbevægelser og større børnegrupper.

Derudover skal vi ifølge dagtilbudsloven arbejde indenfor 9 grundlag:

- **Leg**
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge
- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv

Legen og den legende tilgang anses som det bærende element i alt vores arbejde med børnene - både i aktiviteter ude som inde, til måltiderne, i garderoben, på gåturen mm.

Vi har ikke en bestemt profil såsom f.eks. idræt eller musik. Vi arbejder mere bredt med alle temaer, men hvis jeg skal fremhæve noget frem for andet, så prioriterer vi uderummet og naturen højt og har alle muligheder i en forstad som Årslev.

Fleksible rum

Arbejdet indenfor alle disse fokusområder kræver fleksible rum – både ude og inde. Der er behov for, at inde- og uderummene kan indrettes fleksibelt, så de understøtter den pædagogiske intention og er med til at understøtte børnenes behov. Børnene kan også være medskabere af rummet og dets udtryk.

Man kan fx bruge det samme rum på forskellige måder og skabe nye funktioner og udtryk for på den måde at give børnene en ny oplevelse af rummet.

Eksempelvis kan der gøres plads til en projektor, som kan projicere billeder op på væggen, så der skabes forskellige landskaber til legen med det valgte tema

Flytbare støjvægge kan fx bruges til at opdele rummene mere fleksibelt.

Små rum i det store rum

Børnene kan få mulighed for, at lege fordybet og koncentreret, ved at der etableres små rum eller zoner i større inde- eller uderum. I en daginstitution kan man ofte opleve, at et fællesrum bliver kaotisk, fordi rummet har mange forskellige formål. Samtidig er det svært at undvære et fællesrum/køkken/hjerte.

Mindre zoner kan give mulighed for, at flere børnegrupper kan være i gang med forskellige lege og aktiviteter i det samme rum. I daginstitutioner kan skiftende opdeling i små og store grupper i løbet af dagen give en bedre pædagogisk kvalitet, da børnene har glæde af at få erfaringer med både små og større grupper. Små, aldersopdelte grupper giver mulighed for at planlægge målrettede pædagogiske aktiviteter for aldersgruppen, ligesom det ofte giver en tættere og mere direkte interaktion mellem børn og voksne, hvilket fremmer børns læring.

Samtidig kan de små grupper ofte give færre konflikter sammenlignet med større grupper. De større grupper giver børnene erfaringer med at indgå i et socialt samspil med flere børn, hvor de kan spejle sig i flere og andre aldersgrupper samt udvikle empati og relationer. Så både store og små (fleksible) rum er nødvendige.

Lyd og lys

I et dagtilbud hvor mange børn er samlet et sted, giver det ofte anledning til et højt støjniveau, hvilket påvirker og stresser både børn og medarbejdere. Derfor er det væsentligt at være bevidst om lydniveauet, når der bygges/indrettes. Ligeledes er lys en vigtig (og ofte overset) faktor, når det gælder indretning af læringsmiljøer. Med lys skabes rum i rummet.

Børn opfører sig forskelligt i de forskellige rum og får forskellige sansepåvirkninger, alt afhængigt af lyden og lyset.

Uderummet

Uderummet er en helt central del af læringsmiljøet, og det er et rum som også kræver opmærksomhed, da vi er meget udenfor. Det er ikke tilfældigt, at det hedder en børnehave, da grundlæggeren af børnehaver Fröbel konstaterede, at børn lærer bedst i naturen. Dette perspektiv er stadig gældende, da stemningen, naturens materialer, roen, højt til "loftet" skaber en ro hos børnene og samtidig udfordrer deres nysgerrighed – især den kropslige sans, som er afgørende for børns læring, opfattelse og sansning af verden.

Børn får mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og dermed en begyndende forståelse for betydning af en bæredygtig udvikling.

I øvrigt er det helt lavpraktisk svært at undvære et godt bålsted, da vi bruger det ofte.

Stue- contra hus-tænkning

I en daginstitution kan en traditionel stueopdeling gøre det svært at samarbejde som en helhed og omorganisere personaleresourcer, hvis nogle stuer mangler hjælp. Ved at gå over til hustænkning har personalet ikke blot få samarbejdspartnere på stuerne men flere samarbejdspartnere på tværs af huset. Det er vigtigt, at vi har fælles logikker, værdier og rutiner på tværs af hele huset. Dette skal gerne medtænkes i indretningen af børnehuset.

En praktisk bemærkning

Et børnehus har behov for plads til en del andre funktioner:

Personalefaciliteter (garderobe, toilet)

Kontorpladser

Køkken som kan håndtere en frokostordning

Vaskerum (rengøringsvognen må ikke stå i hverken køkken- eller toiletsektion af hensyn til hygiejnen, så den skal der være plads til i dette rum)

Mødelokale (vi har en del forældresamtaler på forskellige tidspunkter af dagen, hvor vi har behov for at sidde uforstyrrede)

Pauserum (personalet har krav på en pause hver dag)

Lagerplads (et ofte overset stort behov i et dagtilbud. Vi har utrolig mange engangsartikler og beskæftigelsesmaterialer, som kræver plads)

Krybbekur (i børnehuse med vuggestue)

Skur til cykler og haveredskaber

Gode parkeringsforhold (der er stort pres på p-pladser og trafikken både morgen og eftermiddag. Derudover skal personalet også have plads til at parkere deres bil)